

УДК [378.016 : 004]: 373.3

КУРС «СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ» ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Віра Андрієвська

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри інформатики,

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків, Україна

ORCID ID 0000-0003-1632-4045

andvera80@gmail.com

Людмила Білоусова

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри інформатики,

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків, Україна

ORCID ID 0000-0002-2364-1885

lib215@gmail.com

Анотація. У статті розкрито практичні питання запровадження курсу «Соціальні мережі у педагогічній діяльності» в систему підготовки майбутніх педагогів. З'ясовано, що соціальні мережі надають педагогу низку нових можливостей для створення цілісного ІКТ-орієнтованого освітнього середовища, розширення ресурсної бази предметного навчання, реалізації різноаспектної педагогічної підтримки учнів, забезпечення прозорості освітнього процесу, а також для вдосконалення професійної майстерності педагога та його самореалізації. Висвітлено зміст курсу; виділено його змістові модулі, а саме: модуль «Соціальні мережі: основні поняття, історія і тенденції розвитку, порівняльна характеристика соціальних мереж загального призначення», модуль «Використання соціальних мереж в освітньому процесі», модуль «Соціальна мережа як інструмент власного професійного вдосконалення і просування педагога». Уточнено теми, розглянуті в межах змістових модулів, конкретизовано завдання, що пропонуються для самостійної роботи студентів. Схарактеризовано очікувані результати вивчення майбутніми педагогами навчальної дисципліни «Соціальні мережі у педагогічній діяльності».

Ключові слова: соціальна мережа; педагогічна діяльність; майбутні педагоги; підготовка майбутніх педагогів.

Постановка проблеми в загальному вигляді. У проєкті Концепції розвитку педагогічної освіти наголошується на необхідності формування бази підготовки педагогічних працівників нової генерації та створення умов для становлення і розвитку сучасних альтернативних моделей професійного й особистісного розвитку педагогів. Досягнення цієї мети розглядається як ключова умова впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». У пошуку

зазначених моделей цілком доречно звернутися до використання освітнього потенціалу мережних технологій, який на цей час залишається реалізованим далеко не повною мірою. На таку стратегію націлює і Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки, де наголошено, що «...пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних ІКТ, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти» (Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі використання мережних технологій в освітньому процесі присвячено багато досліджень (Н. Балик (2010), Д. Десятов (2012), М. Згуровський (2002), С. Одайник (2014), Л. Тетерюк (2014) та інші). Серед електронних мереж особливе місце посідають соціальні мережі, які в житті людини і суспільства відіграють усе більш значну роль, що виходить далеко за межі реалізації міжособистісного спілкування або розваг. У таких мережах поширюється і коментується інформація про значні події, формується суспільна думка, створюються громадські об'єднання, здійснюється обмін досвідом вирішення різноманітних проблем, розповсюджується рекламна інформація тощо. Соціальні мережі стають інструментом розвитку людини і суспільства, що зумовлює доцільність їхнього використання в освітньому процесі.

У психолого-педагогічних дослідження багато уваги приділено висвітленню особливостей соціальних мереж, їхнього освітнього потенціалу, розкриттю шляхів застосування в навчальному процесі (Л. Архіпова (2015), О. Лобовікова (2011), А. Мельников (2011), Н. Осипова (2015) та інші). За статистичними даними (2018), соціальні мережі охоплюють більшу частину учнівської молоді, яка віддає щоденно досить багато часу перебуванню в таких мережах, і це є основним аргументом на користь того, щоб простір діяльності педагога був поширений на соціальні мережі, бо там знаходиться його цільова аудиторія. Натомість аналіз практики роботи закладів освіти свідчить про досить пасивну позицію вчителів щодо професійно зорієнтованого використання соціальних мереж, і головною причиною такого стану є недостатній рівень готовності педагогів до роботи у відкритому форматі соціальної мережі.

Тенденція побудови відкритого освітнього процесу, його виведення за межі закладу освіти, з одного боку, а з іншого – розвиток соціальних мереж, збагачення їхнього функціоналу актуалізують уведення в програми підготовки майбутніх учителів спеціальних курсів або модулів, присвячених розгляду кола теоретичних і практичних питань, що стосуються продуктивного використання соціальних мереж у професійній педагогічній діяльності. З цією метою було розроблено курс «Соціальні мережі у педагогічній діяльності», який апробовано

в системі підготовки майбутніх педагогів у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди.

Мета дослідження полягає у висвітленні змісту і спрямованості зазначеного курсу. Для досягнення поставленої мети було розв'язано такі задачі: висвітлити мету і завдання курсу «Соціальні мережі у педагогічній діяльності»; розкрити змістові модулі курсу. Для вирішення поставлених завдань використано теоретичні **методи дослідження**, зокрема, аналіз і вивчення психолого-педагогічної, методичної та спеціальної літератури, інформаційних джерел із проблеми дослідження; аналіз популярних соціальних платформ, загальної статистики використання соціальних мереж у світі.

Результати дослідження. Актуальність уведення курсу «Соціальні мережі у педагогічній діяльності» в практику професійної підготовки майбутніх педагогів зумовлена тенденціями розвитку цих мереж. За даними Worldometers станом на березень 2019 року кількість користувачів мережі Інтернет у світі становить 4,187 млрд. осіб, кількість зареєстрованих у соціальних мережах – 3,196 млрд. Дослідження аудиторії найбільш популярних соціальних мереж показують, що серед зареєстрованих користувачів частка молоді у віці 12 – 19 років становить 25 – 30%, а ті, хто навчаються, – 38 – 41%. До 2020 року прогнозується подальше зростання кількості Інтернет-користувачів і користувачів соціальних мереж у країнах, що розвиваються (2018).

Популярність соціальних мереж серед учнівської і студентської молоді зумовлена відсутністю просторових і формальних обмежень для спілкування і водночас його інформаційною насиченістю, інтерактивністю, візуалізованістю, а також наявністю умов для свободи самовиявлення, самоідентифікації й комунікативної самореалізації особистості. Молодь упевнено відчуває себе в соціальних мережах, легко опановує і використовує їхні різноманітні функціональні можливості. Водночас завдяки специфічним особливостям таких мереж їхнє використання педагогом є перспективним для досягнення більшої ефективності в певних напрямках його діяльності. Окреслимо ці напрями.

Соціальні мережі надають педагогу низку нових можливостей для вдосконалення освітнього процесу, а саме:

- створення цілісного ІКТ-орієнтованого освітнього середовища, у якому може розгортатися навчально-пізнавальна діяльність учнів у будь-який час і в межах шкільного класу та поза ними, що дає змогу реалізувати потенційну можливість неперервності освітнього процесу;
- розширення ресурсної бази предметного навчання шляхом залучення різноманітних ресурсів, зорієнтованих як на його супровід, так і на задоволення індивідуальних потреб і запитів учнів;

– надання різноаспектної педагогічної підтримки учням із використанням неформальних способів комунікації педагога з кожним із них і з його батьками;

– забезпечення прозорості освітнього процесу, зокрема в таких аспектах, як оцінювання навчальних досягнень учнів, формування їхніх рейтингових показників, можливості спостереження індивідуального прогресу кожного учня в навчанні.

Неодмінним компонентом діяльності педагога є самовдосконалення, ознайомлення з передовими освітніми практиками, оволодіння новітніми технологіями. Соціальні мережі, виступаючи платформою для створення спільнот за інтересами, професійних об'єднань, відіграють важливу роль у вирішенні практичних питань модернізації і вдосконалення освітнього процесу, у сприянні професійному становленню молодого педагога, у популяризації інноваційних освітніх технологій. Педагогічні об'єднання в соціальних мережах є ефективним інструментом організації професійної взаємодії і взаємодопомоги, відкритою дискусійною площадкою для колективного обговорення проблем навчання, висвітлення власного досвіду і вивчення досвіду колег, місцем, де можна отримати консультацію або допомогу досвідчених фахівців.

У сучасному світі соціальні мережі є потужним інструментом побудови успішної професійної кар'єри. У таких мережах людина висвітлює свої досягнення і перспективні плани, розкриває професійний потенціал, зав'язує корисні контакти. На сьогоднішньому ринку праці соціальні мережі використовуються фахівцями з персоналу для пошуку потенційних працівників, оцінювання їхньої професійної придатності, перевірки вказаних у резюме даних, а також для контролю вже найнятих працівників. Саме з аналізу тієї інформації, яку людина розміщує в соціальній мережі, можна дізнатися про її освіту, професійний шлях, інтереси, приховані захоплення і схильності, особисті якості, наявність яких є суттєвою або навпаки – неприпустимою для певного виду діяльності, тощо. Створення позитивного іміджу в соціальній мережі має критичне значення для працівника педагогічної сфери: з одного боку, такий імідж є необхідним для набуття значних конкурентних переваг, з іншого – будь-яка помилкова дія педагога в соціальній мережі здатна зруйнувати його кар'єру.

Нарешті, маркетинг у соціальних мережах – один із найбільш перспективних методів просування товарів і послуг. Сучасний педагог є творчою особистістю, розробником авторських програмних засобів, навчальних посібників, електронних курсів, відеоматеріалів тощо. Відмітною рисою таких розробок є те, що вони спрямовані на задоволення реальних потреб освітньої практики, експериментально апробовані в навчальному процесі. Розміщення в

соціальній мережі інформації про авторські напрацювання педагога допомагає їхньому швидкому поширенню, обговоренню, удосконаленню, утіленню в масову практику.

Усе перелічене визначило мету, завдання, структуру й основні змістові лінії курсу «Соціальні мережі у педагогічній діяльності». *Мету курсу* ми вбачаємо у формуванні в майбутніх педагогів комплексу теоретичних знань і практичних умінь, потрібних для продуктивного використання соціальних мереж у професійній педагогічній діяльності. *Завдання курсу* полягають у висвітленні історії і тенденцій розвитку соціальних мереж, їхніх основних характеристик і специфічних особливостей, освітнього потенціалу; ознайомленні майбутніх педагогів із вітчизняним і зарубіжним досвідом використання соціальних мереж в освітній практиці; розкритті напрямів, способів і особливостей педагогічної діяльності в соціальних мережах загального й освітнього призначення; сприянні набуттю майбутніми педагогами практичних умінь використання соціальних мереж для організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; висвітленні значущості особистого й професійного іміджу в соціальній мережі; розкритті етичних засад і особливостей педагогічної комунікації в соціальних мережах; формуванні в майбутніх педагогів уявлень про соціальну мережу як інструмент власного професійного вдосконалення й побудови успішної кар'єри.

При побудові програми курсу «Соціальні мережі в педагогічній діяльності» ми згрупували навчальний матеріал в окремі модулі, що охоплюють окреслені вище змістові лінії і є логічно завершеними частинами.

Перший змістовий модуль «Соціальні мережі: основні поняття, історія і тенденції розвитку, порівняльна характеристика соціальних мереж загального (масового) призначення» передбачає розгляд таких тем:

1. Поняття соціальної мережі, особливості її функціонування.
2. Історія, еволюція, тенденції розвитку соціальних мереж.
3. Характеристика найбільш розповсюджених соціальних мереж за статистичними даними (географічні, кількісні, демографічні показники).
4. Статистичні дані щодо використання соціальних мереж учнівською і студентською молоддю України.

Модуль має переважно теоретичне спрямування. У межах першої теми студенти ознайомлюються з тим, коли вперше з'явилося поняття «соціальна мережа», як сьогодні розкривається це поняття в науковій літературі; якими характеристичними особливостями відрізняються соціальні мережі, на яких засадах вони функціонують. Друга тема присвячена висвітленню історії соціальних мереж; студенти дізнаються, як відбувався і як прогнозується

розвиток цих мереж, чому в сучасних статистичних дослідженнях соціальних мереж наводяться дані, що стосуються не лише саме таких мереж у їхньому традиційному розумінні, а й месенджерів. Вивчаючи третю тему, студенти з'ясовують, яким сьогодні є світ соціальних мереж у глобальному вимірі, а в межах четвертої теми – в Україні; яким соціальним мережам віддають перевагу студенти, учні різних вікових категорій. У процесі вивчення кожної теми студенти залучаються до самостійного пошуку джерел, де висвітлюються окреслені питання; до аналізу та порівняння кількісних даних статистичних досліджень, проведених у різних країнах світу; підготовки коротких аналітичних звітів підсумкового характеру та їхнього колективного обговорення.

Другий змістовий модуль «Використання соціальних мереж в освітньому процесі» охоплює такі теми:

1. Світовий досвід використання соціальних мереж в освітніх цілях.
2. Освітній потенціал соціальних мереж масового призначення. Напрями й специфіка їхнього використання в освітніх цілях.
3. Соціальні мережі освітнього призначення, їхні функціональні особливості, порівняльний аналіз, особливості використання.

Цей модуль є практично орієнтованим. Перша тема подається в оглядовому форматі. З метою залучення студентів до більш глибокого ознайомлення зі світовим досвідом їм пропонується виконати індивідуальне завдання дослідницького характеру, яке включає вивчення джерел, де висвітлено досвід освітнього використання соціальних мереж у певній країні зарубіжжя, аналіз цих джерел і підготовку реферату за матеріалами виконаної роботи.

У межах вивчення другої теми передбачено проведення порівняльного аналізу найбільш популярних соціальних мереж масового призначення за можливими напрямками та зручністю їхнього використання в освітніх цілях; з'ясування особливостей кожної розглядуваної мережі, які мають бути враховані на практиці; ознайомлення з реальними прикладами застосування Facebook, YouTube, Skype, Viber, WhatsApp тощо, описаними в педагогічній і методичній літературі, їхнє обговорення; залучення студентів до розробки власних ідей щодо застосування таких мереж у практиці навчання.

Наступна тема є центральною в модулі. Вона зосереджена на тому, щоб студенти не тільки ознайомились із соціальними мережами педагогічного призначення, їх специфічними функціями, а й набули умінь їх застосування. У рамках вивчення теми передбачено практичну роботу студентів у середовищах Edmodo, Google Classroom, Classcraft з тим, щоб вони усвідомили переваги, які надає використання цифрового класу, створеного за допомогою педагогічно орієнтованих соціальних мереж.

Основну увагу сконцентровано на набутті студентами практичних умінь застосування педагогічно орієнтованої соціальної мережі Edmodo (<https://www.edmodo.com/>), яка відрізняється розвиненим функціоналом і набуває все більш широкого використання. Практична робота студентів передбачає моделювання діяльності педагога в мережі: створення класів, навчальних груп та їхнє налаштування, розміщення навчальних завдань, створення бібліотеки, роботу з онлайн-дошкою, розробку тестів і вікторин, проведення опитувань в режимі онлайн, створення онлайн-календаря подій тощо. Студенти залучаються до дослідження особливостей роботи в Edmodo, вивчення досвіду педагогічного використання мережі в освітній практиці, створюють колекцію авторських освітніх ресурсів, користуючись Edmodo Spotlight. Особлива увага приділяється роботі студентів із мобільним застосунком Edmodo, набуттю ними навичок проведення віддаленого опитування, що надає змогу спостерігати індивідуальний прогрес кожного учня в навчанні, миттєво формувати рейтингові показники.

У процесі вивчення кожної теми студенти залучаються до самостійної підготовки коротких повідомлень підсумкового характеру. Наприклад, студентам пропонується скласти таблицю-довідник «Основні характеристики та особливості соціальних мереж, використовуваних в освітніх цілях», яка містить такі дані: принципи функціонування мереж; особливості використання мереж для організації освітньої діяльності; практичний досвід використання соціальних мереж (зарубіжний, вітчизняний досвід використання соціальних мереж у навчанні); особливості педагогічної комунікації в соціальних мережах; особливості організації діяльності учнів засобами соціальних мереж; освітні ресурси мережі.

Третій змістовий модуль «Соціальна мережа як інструмент власного професійного вдосконалення і просування» включає теми:

1. Формування професійного іміджу в соціальній мережі. Етичні засади й особливості педагогічної комунікації в соціальній мережі.
2. Професійно-педагогічні об'єднання в соціальних мережах і їхня роль у набутті професійної майстерності.
3. Використання соціальних мереж для нетворкінгу й маркетингу.

Перша тема розглядуваного модуля поєднує висвітлення питань, що стосуються іміджу в соціальній мережі і його значущості для професійної діяльності й успішної кар'єри педагога, а також впливу на цей імідж тієї поведінки, стилю спілкування з учнями, які педагог демонструє в соціальній мережі. Вивчення теми спирається на аналіз спеціально підібраних прикладів реальних ситуацій, що демонструють, до яких репутаційних втрат і їхніх

наслідків можуть призвести невдале або неоднозначне висловлювання в соціальній мережі, необачність у розміщенні особистої інформації тощо.

У межах другої теми студенти знайомляться з професійно-педагогічними об'єднаннями в соціальних мережах (наприклад, «Учитель у соціальних мережах», «Українська вчительська блогосфера», «Уміти вчити», «Institute of International Academic and Scientific Cooperation», «GeoGebra» тощо), зі спрямуванням їхньої діяльності, із видами практичної допомоги, яку може отримати педагог від такого об'єднання, тощо. Студентам пропонується здійснити пошук спільнот педагогів-предметників, схарактеризувати проблеми, які обговорюються в їхніх межах, проаналізувати питання, що порушуються учасниками таких спільнот, з'ясувати, до яких матеріалів їм надається доступ тощо. Майбутні фахівці ознайомлюються з тим, що такі спільноти пропонують методичний репозитарій, дидактичні розробки вчителів-новаторів, електронні навчальні посібники, створені колективними зусиллями. Студенти залучаються до обговорення певних питань, власних методичних розробок тощо, із тим, щоб набутти вмінь презентувати власний педагогічний досвід, представляти власну професійну позицію.

Третя тема стосується розгляду питань, пов'язаних із нетворкінгом у соціальній мережі, а також із використанням соціальної мережі для досягнення маркетингових цілей. Нетворкінг (від англ. networking, де net – мережа і work – працювати) означає «соціальну і професійну діяльність, спрямовану на те, щоб за допомогою кола друзів і знайомих максимально швидко й ефективно вирішувати складні життєві завдання і бізнес-питання» (Вільна електронна енциклопедія, б.д.). Сьогодні одним із найпродуктивніших інструментів нетворкінга виступають соціальні мережі. Студенти дізнаються, що імідж педагога і коло міжособистісних зв'язків, які він зав'язує в соціальній мережі, є потужним фактором сприяння його успішному кар'єрному зростанню; з'ясовують, як слід позиціонувати себе, щоб ці зв'язки були корисними; яких основних правил доцільно дотримуватись, щоб вибудувати й укріплити стосунки з колегами в соціальній мережі; якою має бути основа таких стосунків (Шутак, б.д.). Щодо використання соціальних мереж для маркетингу, зазначимо, що педагогу важливо зарекомендувати себе як творчу особистість, яка здатна генерувати й реалізовувати нові ідеї, втілювати власний задум у програмні або навчально-методичні авторські розробки. За допомогою соціальної мережі можна ознайомлювати з такими розробками цільову аудиторію, сприяти їхньому поширенню в педагогічних колах, використанню в практиці освіти.

Запланованими результатами вивчення навчальної дисципліни «Соціальні мережі у педагогічній діяльності» є набуття студентами **знань** про основні

характеристики й основи функціонування соціальних мереж, тенденції їхнього розвитку; освітній потенціал найбільш популярних масових та педагогічно орієнтованих соціальних мереж; специфіку педагогічної комунікації в соціальних мережах; а також **умінь** використовувати соціальні мережі для організації освітнього процесу, підтримки доцільної педагогічної комунікації і взаємодії, вирішення завдань власного професійного вдосконалення і просування.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Запровадження курсу «Соціальні мережі у педагогічній діяльності» у систему підготовки майбутніх педагогів сприяє формуванню в майбутніх фахівців комплексу теоретичних знань і практичних умінь, потрібних для продуктивного використання соціальних мереж у професійній педагогічній діяльності.

Перспективними напрямками подальших наукових розвідок є підготовка майбутніх учителів до використання освітніх соціальних мереж у педагогічній практиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архипова, Т. Л., Осипова, Н. В. і Львов, М. С. (2015). Соціальні мережі як средство організації учебного процесу. *Информационные технологии в образовании*, 22, 7–18.
2. Балик, Н. Р. (2010). Організація особистого освітнього простору засобами Інтернет офісу Google. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*, 9, 102–105.
3. Десятов Д. Л. (2012). *Використання мережевих технологій у процесі навчання історії в школі*. Харків: Основа, 46, 123–127.
4. Згуровський, М. З., Якименко, Ю. І. і Тимофеев, В. І. (2002). Інформаційні мережеві технології в науці та освіті. *Систем. дослідж. та інформ. технології*, 3, 43–56.
5. Лобовікова, О. О. і Мельніков, А. С. (2011). Соціальні мережі як феномен інформаційного суспільства. *Вісник Львівського університету. Серія соціологічна*, 5, 154–160.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
7. Нетворкінг. *Вільна електронна енциклопедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Нетворкінг/>.
8. Одайник, С. Ф. і Тетерюк, Л. І. (2014). Використання мережених технологій у навчанні біології: теорія і практика. *Таврійський вісник освіти*, 4(48), 31–36.
9. Соціальні мережі в 2018 році. (б.д.). URL: <https://www.web-snapare.ru/business/socialnye-seti-v-2018-godu-globalnoe-issledovanie/>.
10. У 2018 інтернет-користувачів стало 4 млрд, з них понад 3 млрд користуються соцмережами. (б.д.). URL: <https://hromadske.ua/posts/u-2018-internet-koristuvachiv-stalo-4-mlrd-z-nih-ponad-3-mlrd-koristuyutsya-socmerezhami-doslidzhennya>.
11. Шутак, М. (б.д.). 6 порад для вдалого нетворкінгу. URL: <https://lviv.com/blozhenka/6-porad-yak-dlya-vdalogo-netvorkingu/>.

THE COURSE “SOCIAL NETWORKS FOR PEDAGOGICAL ACTIVITY” FOR FUTURE TEACHER TRAINING

Vira Andriievskia

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Professor of the Department of Informatics
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
Kharkiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-1632-4045
andvera80@gmail.com

Lyudmila Belousova

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Informatics
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
Kharkiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-2364-1885
lib215@gmail.com

Abstract. The article deals with the practical issues of introducing the optional course “Social Networks in Pedagogical Activities” in the system of training future educators. It has been found that social networks provide the teacher with a number of new opportunities for improving the educational process, such as creating a holistic ICT-oriented educational environment, expanding the resource base of subject education, providing multidisciplinary pedagogical support to students, and ensuring transparency of educational process.

The content of the course “Social Networks in Pedagogical Activity” is highlighted. The content modules of the course are singled out, namely: module “Social networks: basic concepts, history and development trends, comparative characteristics of social networks of general (mass) purpose”, module “The use of social networks in the educational process”, module “Social network as a tool for personal professional improvement and advancement of the teacher”.

The topics of content modules and the tasks offered for independent work of students are specified. The first module provides for the consideration of such topics: the concept of social network, the peculiarities of its functioning; history, evolution, tendencies of social networks development; characteristics of the most widespread social networks according to statistical data (geographical, quantitative, demographic indicators); statistical data on the use of social networks by students and students of Ukraine. The second module covers topics: world-wide experience of using social networks for educational purposes; educational potential of social networks of mass destination, directions and specificity of their use for educational purposes; social networks of educational purpose, their functional features, comparative analysis, and peculiarities of the use. The third module includes the topics: the formation of a professional image of the teacher in social networks, the ethical principles and peculiarities of pedagogical communication in social networks; vocational and pedagogical associations in social networks and their role in acquiring professional pedagogical skills; the use of social networks for netting and marketing.

The expected results of the study by future teachers of educational discipline “Social networks in pedagogical activity” are described.

Key words: social network; pedagogical activity; future educators; training of future teachers.

REFERENCES

1. Arkhypova, T. L., Osypova, N. V. & Lvov, M. S. (2015). Social networks as a way of organizing learning process. *Informatsyonni tekhnologii v obrazovanii*, 22, 7–18.
2. Balyk, N. R. (2010). Organizing personal learning environment with Google Internet office. *Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 2 : Kompiuterno-oriyentovani systemy navchannya*, 9, 102–105.
3. Desiatov, D. L. (2013). *The use of network technologies while teaching history at school*. Kharkiv: Osnova, 46, 123–127.
4. Zhurovskiy, M. Z., Yakymenko, Yu. I. & Tymofieiev, V. I. (2002). Informatsiyne merezhevi tekhnolohiyi v nauksi ta osviti. *System. doslidzh. ta inform. tekhnolohiyi*, 3, 43–56.
5. Lobovikova, O. O. & Melnikov, A. S. (2011). Social networks as a phenomenon of information society. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya sotsiologichna*, 5, 154–160.
6. National Strategy for the Development of Education in Ukraine for 2012-2021. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
7. Networking. *Vilna elektronna entsyklopediia*. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/Netvorkinh/>.
8. Odainyk, S. F. & Teteriuk, L. I. (2014). The use of network technologies in biology teaching: theory and practice. *Tavriyskyi visnyk osvity*, 4(48), 31–36.
9. Social networks in 2018. (n.d.). Retrieved from <https://www.web-canape.ru/business/socialnye-seti-v-2018-godu-globalnoe-issledovanie/>.
10. In 2018, there are 4 billion internet users, more than 3 billion of them are using social networks. (n.d.). Retrieved from <https://hromadske.ua/posts/u-2018-internet-koristuvachiv-stalo-4-mlrd-z-nih-ponad-3-mlrd-koristuyutsya-socmerezhami-doslidzhennya>.
11. Shutak, M. 6 Tips for Successful Networking. (n.d.). Retrieved from <https://lviv.com/blozhenka/6-porad-yak-dlya-vdalogo-netvorkingu/>.

Матеріали надійшли до редакції 15.09.2019 р.